

ЛИТЕРАТУРЕНЪ КРИТИКЪ

Редакторъ: З. П. Търнинъ

Брой 16. 21 юний 1941 год.

НАЦИОНАЛНА КУЛТУРА И МЕЖДУНА- РОДНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Продължение отъ 2 страница

трѣбва да се разбере особено отъ поробенитѣ народи, зависимитѣ страни и малобройнитѣ нации.

И така, културата, националната култура е мощно оръжие за благоденствието и напредѣка на нацията, но тя е въ сѣщото време и сигурно сръдство за международното сътрудничество, както, и обратното, международното сътрудничество е отлично и при това необходимо условие за развитието на националната култура и благоденствието на народитѣ. Широка просвѣта, култура достъпна за всички синове вътре въ нацията сѣ единственитѣ условия, които ще гарантиратъ напредѣка на нашата нация и нейната свобода.

НОВИ КНИГИ:

КРАТКА ИСТОРИЯ НА ФИЛОСОФИ-

ЯТА (отъ древността до най-ново време), съставилъ Сава Гановски. 404 гоми страници, 12 табла, около 50 портрета на най-виднитѣ представители на философската мисль отъ древността до днесъ. Цена 60 лева. и 80 (луksозно подвързани). Доставка книжарница „Новъ свѣтъ“, бул. Дондуковъ, 37, София. Пощенска чекова смѣтка № 1094.

Въ заключението на книгата авторътъ казва: „Ние се надѣваме, че съ положенитѣ усилия въ подготовката за печатъ на предлаганата „Кратка история на философията“, ние сме успѣли да дадемъ, макаръ и кратко, основнитѣ етапи и линии въ развитието на философията отъ древността до най-ново време, и че тя ще бѣде едно ценно помагало въ изграждането на здравъ и цѣлостенъ мирогледъ.“

Книгата има следното съдържание (предадено на кратко): Антична гръцка философия. Римска философия. Сръдковѣковна философия. Философията презъ епохата на Възраждането. Философията презъ XVII и XVIII вѣкове. Нѣмскиятъ класически идеализъмъ. Разположението на научната философия (диал. мат.). Философията презъ втората половина на XIX и презъ XX вѣкове. Историтата на философията въ Русия.

Важно за абонати, настоятели и сътрудници. Новиятъ адресъ на ЛИТЕРАТУРЕНЪ КРИТИКЪ е: К. Михайловъ, бул. Македония 5 — София

НАША ПОЩА

Повечето отъ изпращанитѣ стихове сѣ бодри и наситени съ обществени чувства. Това е радостно. Обаче, въ художествено отношение сѣ неиздържани. Главнитѣ имъ индостатѣци сѣ следнитѣ. Стихътъ е старъ, отдавна надживѣнъ въ нашата поезия, или пъкъ толкова „новъ“, че просто не може да се открие. Изразнитѣ сръдства и римата сѣ сѣщо или стари или заимствувани отъ изживѣли времето си школи, много изтъркани, много шаблонни. На композицията не се обръща сериозно внимание — често не може да се открие кѣде е центъра на стихотворението. А отъ тука и съдържанието куца: мъгливо, абстрактно, неразбрано.

Налага се на младитѣ да прочетатъ още веднажъ статитѣ въ вестника, а така сѣщо да разучаватъ отговоритѣ въ пощата най-внимателно. Особено се налага да прочитатъ своитѣ работи на близкитѣ си приятели и да се вслушватъ въ тѣхната критика.

ДИМ. НЕНКОВЪ. Работи повече върху

ритѣма и избѣгвай шаблоннитѣ рими: морето — небето, ширъ — безспиръ. Идеята абстрактна, неясна.

ПАВЕЛЪ БАНСКИ. „Тѣ“ е хубаво по замисль, но стихътъ е архаиченъ. Последниятъ куплетъ не е издържанъ въ ритъмъ. Сѣщото може да се каже и за „Споменъ за Ботевъ“. Не кълчи думитѣ — не се казва „къдрява“, а „къдрава. Работи и прещай.

ЗДРАВКО АУРА. Прати нѣщо бодро. Отдавна минаха въ старата архива изразитѣ като: „златни двери“, „тиха свѣтлина“, „чаровенъ“ и др. чети по-новитѣ наши поети. Работи надъ техниката на стиха. Обърни внимание на римата.

СТИХИЯНЪ ИСКРЕНСКИ. „Ние и земята“ е мъгливо, неясно. „Голѣми и малки риби“ е само лошъ хуморъ, съвсемъ не на мѣсто. Идеята трѣбва да е дадена така, че всѣки да разбере прочетеното. „Хайдушка раздѣла“ е слабо въ художествено отношение. Трѣбва повече трудъ надъ стиха и повече начетеностъ въ областта на поезията.

ИДЕЯ ФИКСЪ

Продължение отъ 5 страница

Азъ подскочихъ въ съня си.

— Благодаря ти, Господи! . . .

— Чакай, казва, после ще ми благодаря. Но тъй като никому нищо безъ трудъ не давамъ, постарай се самъ да си ги намѣришъ паритѣ.

— Че какъ ще ги намѣря?

— Ще ти кажа.

И дѣдо Господъ наистина ми каза. Да отида, значи, къмъ южния жгълъ на соподъ нея. Ако ми позволите . . . Азъ не съмъ толкова алченъ, — да имамъ колко-фийския централенъ затворъ и между кѣщичкитѣ тамъ да намѣря една дюла. Подъ нея сѣ заровени пари още отъ турско време . . .

— Но въ турско време кѣщи тукъ не е имало, — прекъснахъ азъ поета. — Тѣ сѣ строени преди войната, въ Радославово време.

— Нищо. Важното е паритѣ да се намѣрятъ. Добре, азъ не обърнахъ внимание на съня. Ехъ, думамъ си, сънь. Въ сънь всичко е възможно. Но, нещете ли, презъ другата нощъ пакъ ми се яви Господъ. „Азъ, казва, нали ти казахъ да копаяшъ подъ дюлата? Какво чакашъ? . . .“ Пакъ не обърнахъ сериозно внимание. На третата вечеръ, като дойде, че като ми перна два шамара — очитѣ ми щѣха да се гръснатъ. „Ти, казва, магаре съ магаре, инатъ ли ще ми правишъ? Хемъ ме молѣше за пари, хемъ сега се правишъ на три и половина. Я ставай!“ Па станахъ и още рано-рано сутринята дойдохъ въ вашия кварталъ. Ето нѣколко дни какъ работя. Виръ вода станахъ. Три дюли изкопахъ — и все нищо. Вашата е четвъртата и последната въ квартала дюла. Паритѣ сѣ навѣрно то за списанието, другитѣ ще ви оставя.

— Моля, моля, казвамъ, — не ви искамъ нищо. Богъ да ви е на помощ! Копайте . . .

Дадохъ му търнокопъ и лопата. Господинъ Мисирковъ веднага се разхвърли и започна да копае.

До вечерта се получи солидна яма, но отъ паритѣ — никаква следа.

Колкото повече копаяше, толкова положението му ставаше по-безнадеждно и жалко.

Най-после той махна съ рѣка и си отиде, отчаянъ и замисленъ.

Изминаха отъ тогава две години.

Азъ почти го бѣхъ забравилъ.

Влизамъ веднажъ въ единъ манифактуренъ магазинъ, за да си купя вратовръзка. Гледамъ: господинъ Мисирковъ! Поднася ми вратовръзка и се усмихва. Оказа се, че той билъ съдържателя. Поправилъ се, станалъ такъвъ мазенъ, мазенъ . . .

— Че отъ какво прокопсахте, господинъ Мисирковъ? Навѣрно сте намѣрили паритѣ?

— О, не. Оженихъ се и получихъ голѣма зестра.

— Я гледай ти! Не е лесно за човѣка да разбере божествения езикъ, който обикновено е иносказателенъ. На тоя езикъ „да копаяшъ подъ дюлата“ може би, именно значи, „да се оженишъ?“

— Може би . . .

И двамата се усмихахме.

— Но защо тогава не издавате списанието, заради което изпрекопахте толкова дюли?

— Ехъ, младежки увлѣчения. Мечти. Тогава мислѣхъ едно, а сега друго.

— Интересно . . .

— Но да . . . Какво интересно има тука. Онова бѣше мечта, а това е действителностъ. А само съ мечти не се живѣе, нали?

Трѣбваше да се съглася, че е така . . .